

03 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw Evita Willaert aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "werkbaar werk" (nr. P1138)

- mevrouw Catherine Fonck aan de vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, over "werkbaar werk" (nr. P1139)

03 Questions jointes de

- Mme Evita Willaert au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le travail sur mesure" (n° P1138)

- Mme Catherine Fonck au vice-premier ministre et ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, sur "le travail sur mesure" (n° P1139)

03.01 Evita Willaert (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, vandaag is het de Internationale Dag van Veiligheid op het Werk en zondag is het 1 mei, Dag van de Arbeid.

Met die arbeid en gezondheid op het werk is het in dit land slecht gesteld. Twee op drie werknemers lijdt onder stress en 2015 was zo goed als een topjaar inzake langdurig ziekteverzuim. We hebben dus duidelijk te kampen met een structureel probleem. Dat veroorzaakt niet enkel heel veel leed, maar kost ons ook handenvol geld: 1,8 miljard in de gezondheidszorg en voor ieder bedrijf 8 000 euro per werknemer die uitvalt door burn-out. U zult het met mij eens zijn dat die budgetten beter kunnen worden besteed. Het is tijd voor preventie en voor structurele maatregelen. Het is beter te voorkomen dan te genezen.

Mijnheer de minister, een jaar geleden hebben wij een aantal voorstellen op tafel gelegd om de loopbaan meer haalbaar en gezond te houden. Vandaag doen wij dat opnieuw en we maken daarvan de inzet van 1 mei. Wij vragen ons af wat de regering heel concreet zal doen om die hoge kosten te drukken. De loopbaan werd intussen flexibeler gemaakt, de mensen moeten al langer werken, maar u nam nog geen maatregelen om dat effectief haalbaar te houden. U hebt al vaak gesproken over werkbaar werk, maar u heeft nog geen actie ondernomen.

Vandaag komen wij daarom met twee heel concrete voorstellen.

Een eerste voorstel heeft te maken met het feit dat niet iedereen even lang kan werken. Langer werken is niet voor iedereen haalbaar. *One-size-fits-all*, één systeem waarin alle werknemers moeten passen, is gewoon niet van deze tijd. Dit is niet haalbaar, er is maatwerk nodig. Ons voorstel is om met een puntensysteem te werken, waarbij zwaardere beroepen zwaarder doorwegen en de mensen die een dergelijke job uitvoeren, sneller pensioenrechten opbouwen. Beter nog is te vermijden dat mensen zo snel uitvallen omdat ze een zwaar beroep uitoefenen. Daarom ons tweede voorstel om die bedrijven die nu al werk maken van werkbaar werk, een loonkostenvermindering toe te staan.

Wat zal uw regering doen om die kosten te drukken en om effectief werk te maken van werkbaar werk? Uw kabinet heeft onze voorstellen al gevraagd en ontvangen. Wat vindt u van die twee ideeën, het loopbaanpuntensysteem en de loonkostenvermindering voor bedrijven die nu al maatregelen nemen?

03.02 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, le thème que je souhaite aborder n'est pas identique.

En fait, je souhaite vous interroger aujourd'hui plutôt sur la décision

03.01 Evita Willaert (Ecolo-Groen): Nous célébrons aujourd'hui la Journée internationale de la Sécurité au Travail, et dimanche prochain sera le jour de la Fête du Travail. Deux travailleurs sur trois souffrent de stress en Belgique et 2015 a battu tous les records en matière d'absentéisme de longue durée pour cause de maladie. Ce problème structurel nous coûte 1,8 milliard d'euros en soins de santé et chaque entreprise perd 8 000 euros par travailleur en arrêt pour cause de burn-out.

Il y a environ un an, le groupe Groen avait déjà lancé plusieurs propositions visant à préserver une carrière professionnelle saine. Aujourd'hui, nous remettons ça, à l'occasion de la Fête du Travail.

Que fait le gouvernement pour réduire les coûts élevés? Le ministre a déjà souvent parlé de travail sur mesure et a permis l'assouplissement de la carrière. Il n'a toutefois encore entrepris aucune action concrète pour mettre ces projets en œuvre. Nous proposons de mettre en place un système de points, permettant aux métiers plus pénibles de peser davantage dans la balance et aux travailleurs qui exercent de tels métiers de se constituer plus rapidement des droits de pension. Nous souhaitons en outre que les entreprises qui promeuvent déjà le travail sur mesure puissent bénéficier d'une réduction des coûts salariaux.

Quel est le point de vue du gouvernement à cet égard?

03.02 Catherine Fonck (cdH): Ik stel mijn vraag naar aanleiding van de reactie van de Groep van Tien op de beslissingen in het kader

qui a été prise à l'occasion de l'ajustement budgétaire et, plus particulièrement, sur la réaction du Groupe des dix. Ce sujet est d'actualité puisque ce dernier s'oppose, en quelque sorte, unanimement à vous. Certes, ils ne sont pas d'accord sur le fond notamment quant à l'obligation de l'annualisation du temps de travail. Toutefois, il y a unanimité puisque les discussions sont bloquées. Les syndicats et les employeurs vous ont fait part de toute une série de commentaires. Le moins que l'on puisse dire, c'est que la manière avec laquelle le gouvernement a décidé d'avancer n'est ni plus ni moins qu'une provocation à l'égard des partenaires sociaux.

En effet, vous avez décidé unilatéralement de procéder à un tri sélectif complètement déséquilibré au sein du gouvernement alors qu'il aurait été logique d'organiser une discussion avec l'ensemble des partenaires sociaux au préalable.

Monsieur le ministre, comment comptez-vous procéder? Vous avez reçu ces courriers. Pouvez-vous nous donner des informations quant à leur contenu? Quelle est votre réaction? Allez-vous laisser la main aux partenaires sociaux? Allez-vous mettre de l'huile dans les rouages pour permettre aux uns et aux autres d'avancer? Si je ne me trompe pas, ils ont demandé à vous rencontrer. Selon moi, il est important de pouvoir faire la clarté sur la manière dont nous allons avancer sur ce dossier majeur.

03.03 **Minister Kris Peeters:** Mijnheer de voorzitter, het gaat om twee enigszins verschillende vragen. Ik zal dus eerst ingaan op de vraag van mevrouw Willaert.

Het is een belangrijke uitdaging om het arbeidsrecht en de arbeidsmarkt aan te passen aan de 21^e eeuw en aan een economie die steeds meer gedigitaliseerd is, die nog meer dan ooit tevoren geglobaliseerd is en waarin mensen dagelijks moeten werken. Wij worden met heel wat uitdagingen geconfronteerd, waarvan u er een aantal al hebt vernoemd, zoals stress en burn-out.

Het is met die vaststelling dat de huidige regering het initiatief heeft genomen om werkbaar en wendbaar werk aan te pakken. Wij hebben twee rondetafels gehouden en we hebben heel wat ideeën. Bij de begrotingscontrole is een eerste belangrijke stap gezet om niet alleen tot wendbaar werk te komen, maar ook tot werkbaar werk, waarop u de nadruk legt.

Het is juist dat het om twee elementen gaat bij de hervorming van de arbeidsmarkt en de arbeidswetgeving. Wij mogen echter nooit vergeten dat het ook zeker moet gaan om het werkbaar houden van het werk voor zowel jonge als oudere mensen, die langer moeten werken, gelet op de pensioenproblematiek die de huidige regering ook wil aanpakken. Wij hebben op dat vlak een erg vooruitstrevende en innovatieve aanpak naar voren geschoven met een sokkel en een menu, waarin allerlei zaken staan voor werkbaar en wendbaar werk.

Ik apprecieer ten zeerste uw voorstellen. Ik heb in dit halfroond naar aanleiding van een andere vraag van u al aangegeven dat ik niet alleen voorstellen van de sociale partners en van de meerderheid verwacht, maar ook voorstellen van de oppositie. Dat u voorstellen doet, apprecieer ik dus erg.

van de begrotingsaanpassing. De Groep van Tien is het onderling oneens, zowel over de inhoud en meer bepaald de verplichte annualisering van de arbeidstijd, als over de vorm, die sterk op een provocatie van de sociale partners lijkt. U hebt eenzijdig beslist om een onevenwichtige selectie door te voeren, terwijl het logisch zou zijn geweest om dit vooraf met alle sociale partners te bespreken.

Zal u hun nu de vrije hand laten?

03.03 **Kris Peeters,** ministre: Notre droit du travail et notre marché du travail doivent s'adapter à l'économie numérique globalisée du XXIe siècle. Le burn-out et le stress sont des problèmes très fréquents auxquels ce gouvernement entend s'attaquer en mettant en œuvre le travail faisable et maniable. Nous avons réalisé une avancée importante lors du contrôle budgétaire, en optant pour une approche innovante qui comporte un socle et un menu.

J'ai déjà annoncé ici même que je ne voulais pas recevoir uniquement des propositions des partenaires sociaux et de la majorité mais également de l'opposition. C'est pourquoi j'apprécie vivement que Groen lance une série de propositions concrètes; nous avons d'ailleurs déjà pris contact avec ce parti pour pouvoir en disposer. Je puis vous assurer que nous les examinerons attentivement. S'agissant du "système de trampoline" qui est proposé, il nous faudra examiner comment mieux régler la période de préavis,

Wij hebben daarstraks zelf met uw partij contact opgenomen, om de voorstellen te vragen. Wij hebben ze ook gekregen, waarvoor grote dank.

Ik heb toegezegd dat wij ze serieus zullen bekijken. U hebt meerdere voorstellen gedaan. Ik wil echter vooral de twee voorstellen over de trampolinepremie en over het puntensysteem voor de loopbaan onthouden.

Om mij tot het eerste voorstel te beperken, wil ik meegeven dat wij moeten blijven nadenken over de manier waarop wij opzeggingstermijnen op een andere manier kunnen invullen. Het zou veeleer om transitievergoedingen moeten gaan, om ervoor te zorgen dat iemand die ander werk zoekt, wordt gesteund doordat hij een transitievergoeding krijgt en niet een opzeggingsvergoeding.

Wij nemen die voorstellen dus au sérieux.. Wij zullen ze verder bekijken omdat het werk niet alleen werkbaar maar ook betaalbaar moet zijn in de praktijk. Ik zal mijn mensen vragen de zaak te onderzoeken en ik kom er dan later op terug.

Madame Fonck, j'ai reçu deux lettres, l'une émanant des syndicats, l'autre de la FEB (Unizo et UCM), lettres auxquelles j'ai répondu en vue d'organiser une réunion avec chacune de ces instances. C'est normal. Il s'agit d'une concertation sociale non avec le Groupe des dix mais avec ces deux partenaires, qui ont demandé que deux réunions séparées soient organisées.

03.04 Evita Willaert (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, u antwoordt opnieuw heel charmant op mijn vragen. U reageert trouwens altijd heel charmant op mijn vragen. Ik apprecieer die constructieve houding wel, maar tot nu toe hebt u met onze voorstellen bitter weinig gedaan. Belangrijker nog, na een jaar voelen mensen daarvan nog niets in de praktijk.

Precies omwille van uw mooie woorden en uw constructieve houding zal ik hierop blijven terugkomen. Ik zal vragen blijven stellen tot u eindelijk actie onderneemt. Ik zal werkbaar werk in dit Parlement nog honderd keer herhalen, tot u stappen vooruitzet. Wij zullen voorstellen blijven formuleren, u inspiratie blijven geven, tot er eindelijk schot in de zaak komt. Het kan gezonder, het kan menselijker, het kan werkbaarder.

Mijnheer de minister, *read my lips*: werkbaar werk.

03.05 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le ministre, je ne sais pas si votre réponse est charmante. On verra si vos actions le seront. Je ne doute pas de vous; elles le seront très certainement. C'est une belle solidarité!

Monsieur le ministre, la modernisation du travail et l'adaptation au XXIe siècle est un dossier important. C'est une évidence. Notons cependant, qu'après les tables rondes, le gouvernement a pris la décision d'accoucher d'une souris. Par rapport aux décisions du gouvernement, votre travail se résume au passage à 45 heures par semaine et à un renvoi ultérieur sur la question du crédit-temps.

Monsieur le ministre, j'ai deux demandes à vous faire.

par exemple en versant des allocations de transition. Il va de soi que le travail doit non seulement être faisable mais aussi payable.

Ik heb twee brieven gekregen: een van de vakbonden en een van het VBO, UNIZO en de UCM. Ik heb geantwoord dat ik twee aparte bijeenkomsten zal beleggen, zoals zij vragen.

03.04 Evita Willaert (Ecolo-Groen): Comme de coutume, la réponse du ministre est extrêmement courtoise. J'apprécie énormément son attitude constructive, mais je regrette que les propositions que nous formulons restent malheureusement toujours lettre morte. Je reviendrai systématiquement à la charge, jusqu'à ce que des actions concrètes s'ensuivent.

Travail sur mesure! Je répéterai encore l'expression cent fois dans cet hémicycle s'il le faut.

03.05 Catherine Fonck (cdH): De modernisering van de arbeid is een belangrijk thema, maar over de beslissingen van de rondetafels moet ik zeggen dat de berg een muis heeft gebaard! De slotsom van het debat over werkbaar werk is dat de 45-urige werkweek wordt ingevoerd en het vraagstuk van het tijdskrediet wordt uitgesteld.

Laat de sociale partners zelf een oplossing zoeken! U hebt het

Tout d'abord, ce gouvernement a eu, à plusieurs reprises, la mauvaise habitude de reprendre la main quand cela grippait au sein des partenaires sociaux. Surtout, monsieur le ministre, laissez la main aux partenaires sociaux! Ne décidez pas de façon unilatérale au niveau du gouvernement!

debat al te sterk verengd en moet het opnieuw verruimen.

Ensuite, monsieur le ministre, vous avez tout intérêt à rouvrir votre chantier car vous l'avez réduit à la taille d'une toute petite souris. De ce fait, je peux comprendre que, tant du côté des syndicats que de celui des employeurs, ce ne soit pas acceptable. Monsieur le ministre, rouvrez ce chantier dans l'intérêt de tous! Cela permettra d'avancer réellement en matière de modernisation de l'emploi.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: We komen nu tot de twee samengevoegde vragen over socialezekerheidsuitkeringen aan gedetineerden. We beginnen met de vraag van de heer Dewinter.

03.06 **Filip Dewinter** (VB): (...)

De **voorzitter**: Ik weet het. Dit is de laatste vraag voor de vice-eersteminister.

Mijnheer de vicepremier, het hangt van u af.

03.07 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, aangezien ik toch als charmant wordt beschouwd... (*Hilariteit*)

De **voorzitter**: Dank u wel, iedereen.

04 **Vraag van de heer Hans Bonte aan de eerste minister over "de opvolging van Syriëstrijders"** (nr. P1135)

04 **Question de M. Hans Bonte au premier ministre sur "le suivi des djihadistes rentrés de Syrie"** (n° P1135)

04.01 **Hans Bonte** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik wil beginnen met de puntjes op de i te zetten.

04.01 **Hans Bonte** (sp.a): Comme je l'ai indiqué à l'instant, cette question était en réalité adressée au premier ministre. Je m'étonne que le président de la Chambre nous empêche de poser des questions relatives à la sécurité au premier ministre, qui est tout de même le président du Conseil national de sécurité.

Deze vraag was aan de premier gericht. Wij hebben het daarover daarnet al gehad. Ik blijf mij erover verbazen dat u op die manier belet dat een parlamentslid de premier ondervraagt. Het gaat over de veiligheid en de premier is de voorzitter van de Nationale Veiligheidsraad.

Dat belet niet, mijnheer de vicepremier, dat u misschien ook antwoorden kunt verschaffen op een aantal precieze vragen.

Nous observons un manque structurel de moyens sur le plan du suivi des djihadistes revenus de Syrie, en particulier dans la Région de Bruxelles-Capitale. Cette situation ne date pas d'hier. Le récent rapport intermédiaire du Comité P confirme ce fait pénible. Nous disposons semble-t-il d'informations sur les frères Abdeslam et Abaaoud, mais ces

Het gaat over een zaak waarover wij hier al jaren debatteren. Ik heb er zelfs nog met uw voorganger over gedebatteerd: er is een structureel tekort in de opvolging van Syriëstrijders, zeker in het Hoofdstedelijk Gewest. Dat is niet nieuw. Ik heb het hier, in de commissie en ook hierbuiten, in het Kanaalplan, al verschillende keren aangehaald. Het pijnlijke is dat wij en de regering nu te maken krijgen met een voorlopig rapport, waarvan wij kennis hebben kunnen nemen nadat een aantal journalisten er kennis van genomen hadden.

Het is een bijzonder pijnlijke zaak, in die zin dat er blijkbaar informatie

te over was over de gebroeders Abdeslam en Abaaoud, maar die was blijkbaar ergens gestockeerd en werd nooit ten gronde bekeken, niet vóór de aanslagen in Parijs, niet na de aanslagen in Parijs en niet vóór de aanslagen van Maalbeek en Zaventem. De informatie werd slechts geëxploiteerd op het ogenblik dat het Comité P optrad. U hebt, op verzoek van de begeleidingscommissie van het Comité P, ook kennis kunnen nemen van het rapport.

Er is één vraag die ik wenste u niet te moeten stellen, omdat u het antwoord niet kent, namelijk "wat als?" Wat indien men die informatie wel geëxploiteerd had? Wat indien men die informatie wel au sérieux had genomen? Het is een vraag die velen beroert, maar ik vrees dat wij vandaag het antwoord erop niet kennen.

Wij leven vandaag onder dreigingsniveau 3. Het OCAD doet een oproep voor alertheid bij de mensen.

De enige vraag die mij rest, mijnheer de minister, is welke conclusies de regering uit het rapport trekt. Welke garanties hebt u dat de subjecten naar wie de speurders nu nog op zoek zijn, niet even slordig worden opgevolgd als de personen in het rapport?

04.02 Minister **Jan Jambon**: Mijnheer Bonte, het verwondert mij enigszins dat u die vraag vandaag in de plenaire vergadering stelt. In de loop van deze week was er een vergadering van de begeleidingscommissie. Daar werd kennisgenomen van een tussentijds rapport van het Comité P. Er werd daar unaniem beslist dat wij het wederwoord van de bevoegde diensten van politie en Justitie zouden vragen na het rapport.

Ik zal dan ook geen standpunt innemen. Dat is ook afgestemd met minister Geens. Wij zullen geen standpunt innemen voordat wij het wederwoord van de diensten hebben gehoord en er een eindrapport van het Comité P is. Die beslissing is unaniem genomen in de begeleidingscommissie. Ik wens die te respecteren.

04.03 **Hans Bonte** (sp.a): Mijnheer de minister, de bevolking neemt via de pers kennis van geheime rapporten die illustreren wat ik al jaren zeg, met name dat er een structureel falen is in de opvolging van Syriëstrijders.

Veel politiezones en politiediensten werken keihard vandaag. Er worden imagocampagnes opgezet om Brussel weer een beetje sexy te maken, waar ik alle sympathie voor heb. Het blijft echter wachten op het fundamentele werk: orde op zaken stellen inzake de opvolging van de Syriëstrijders. Daarover zegt u nu ook weer dat u het later zult bekijken.

Uw antwoord ontgoochelt mij ten zeerste.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

données n'ont jamais fait l'objet d'un examen approfondi, ni avant les attentats de Paris, ni avant ceux de Bruxelles. Il n'a été donné suite à ces informations que lorsque le Comité P est intervenu. La question à laquelle nous ne pourrions jamais répondre consisterait à se demander quelle tournure les événements auraient pris si ces données avaient bel et bien été exploitées.

Quelles conclusions le gouvernement tire-t-il du rapport? Quelles garanties avons-nous que d'autres suspects feront l'objet d'un suivi moins négligent?

04.02 **Jan Jambon**, ministre: Je suis surpris que M. Bonte pose cette question aujourd'hui. Cette semaine, en Commission d'accompagnement du Comité P, nous avons décidé à l'unanimité de demander aux services compétents de la police et de la justice de réagir au rapport. M. Geens et moi-même ne nous positionnerons pas avant.

04.03 **Hans Bonte** (sp.a): La population apprend par la presse l'existence de rapports secrets qui confirment ce que je répète depuis des années, mais les démarches fondamentales pour mettre les choses en ordre se font attendre. Nous en avons encore l'illustration aujourd'hui...